

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 8C/18/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614205014
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Tarcal
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2015:8614205014.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník samosudcom JUDr. Matúšom Tarcalom v právnej veci žalobcu: H. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený Advokátkou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy v zmluve č. 8300059242 z 26.4.2013, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná.

II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 255,30 Eur a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Svidník dňa 11.09.2014 domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č. 8300059242, ktorú uzavrel so žalovaným a náhrady trov konania. Uviedol, že zmluvu považuje za problematickú a z eurokonformného hľadiska najmenej z časti za neudržateľnú. Konštatoval, že platnosť právneho úkonu bude musieť posúdiť súd, pričom podľa názoru žalobcu zmluva obsahuje neprijateľné podmienky podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Poukázal pri tom na rozhodnutie krajinského súdu v Karlsruhe z 03.05.2010 č.k. AZ 17 U 182/2010. Ďalej uviedol, že aj napriek spornosti veci žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy. Zrážky sa vykonávajú napriek tomu, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by žalobcovi ukladalo povinnosť plniť a zamestnávateľ aj napriek existencii sporu má povinnosť zrážky zo mzdy vykonávať. Žalobca spochybnil konformnosť inštitútu Dohody o zrážkach zo mzdy s právom Európskej únie a s Ústavou Slovenskej republiky, pričom poukázal na judikatúru Súdneho dvora EÚ a znenie Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ako aj na Infrigement Európskej komisie proti Slovenskej republike č. 2012/4165. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy podľa názoru žalobcu nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Ak dôjde k zrážkam zo mzdy na sumy vyplývajúcej z neprijateľných podmienok alebo v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona, situácia sa vyhrotí a dostáva do kolízie s verejným poriadkom. Žalobca poukázal na rakúsku právnu úpravu, ktorá chráni spotrebiteľa pred mimosúdnyimi zrážkami zo mzdy a žiada predložiť vec Ústavnému súdu Slovenskej republiky na konanie o súlade zákonného inštitútu Dohody o zrážkach zo mzdy s medzinárodnou zmluvou (Zmluvou o EÚ a Zmluvou o fungovaní EÚ), prípadne Súdneho dvora EÚ s prejudiciálnou otázkou. Spolu so žalobou podal žalobca aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadal dočasne zakázať výkon zrážok zo mzdy. Rozpor s právom EÚ osvedčil pripomienkami Európskej komisie v prípade C-30/12 (Marcinová/POHOTOVOSTĚ), podľa ktorých je vnútroštátna právna úprava v rozpore s princípom efektivity a bráni

ex offio prieskumu súdu neprijateľnosti zmluvných podmienok. Žalobcovi hrozí výkonom zrážok zo mzdy ujma, pričom nedisponuje žiadnym iným prostriedkom ochrany pred ústavne nekonformným zásahom do jeho majetku.

Okresný súd Svidník uznesením č.k. 8C/18/2014-16 zo dňa 26.09.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/57/2015-31 zo dňa 06.03.2015 vyhovel návrhu žalobcu a nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a zamestnávateľovi žalobcu uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 26.04.2013 č. 8300059242.

Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že tvrdenie žalobcu o rozpore inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy s právom EÚ je neopodstatnený, pretože právo EÚ neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by túto otázku riešilo. Konceptiu žaloby považuje za účelovú selekciu zdanlivo vhodných viet či odsekov z rozhodnutí skutkovo a právne nesúvisiacich s týmto konaním. Žalovaný ďalej poukázal na novelu zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinnú od 01.05.2014 a to konkrétne na § 5a ods. 1 písm. a) tohto zákona a na dôvodovú správu k nej, z ktorej vyplýva, že boli plne zohľadnené a prebraté viaceré právne záväzné akty EÚ a doložkou zlučiteľnosti bol konštatovaný súlad právnej úpravy s úniijným právom. Ani vo veci C-30/12 Marcinová/POHOTOVOSTĚ, na ktoré žalobca poukázal, Súdny dvor ES nevyslovil rozpor práva EÚ s vnútroštátnou úpravou dohody o zrážkach zo mzdy alebo, že by samotná dohoda mala byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Dohoda o zrážkach zo mzdy nebráni súdu, aby sa zaoberal nárokmi, na zabezpečenie ktorých bola uzavretá. Žalovaný žiadal, aby žalobca podrobne vysvetlil, ako sa ním označené rozhodnutia týkajú tohto súdneho konania. Vo vzťahu k inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný uviedol, že ide o tradičný prostriedok zabezpečenia záväzkov upravený v Občianskom zákonníku rovnocenný k splácaniu dlhu ako uhrádzanie splátok v banke, prostredníctvom pošty, trvalým príkazom a pod. a na jeho použitie sa neviaže schválenie rozhodnutím súdu ale existencia právnej skutočnosti, napr. porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy, v tomto prípade nesplácanie dohodnutých splátok. Tento zabezpečovací prostriedok nebol zo spotrebiteľského práva zákonodarcom vylúčený ako neprípustný. Žalovaný taktiež uviedol, že žalobca sa domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy ako celku a teda aj vo vzťahu k nároku, ktoré objektívne nemôžu byť sporné (napr. istina úveru). Z podanej žaloby taktiež nie je zrejmé, prečo by sa na základe žaloby nemohli uhrádzať splátky úveru, keď každá splátka predstavuje plnenie predmetu plnenia a ceny plnenia, ktoré v zmysle § 53 ods. 1 OZ nie sú neprijateľnými podmienkami, a tak nie je možné tvrdiť, že by sa pri uhrádzaní splátok prostredníctvom zrážok zo mzdy uhrádzalo plnenie z neprijateľných podmienok. Žalovaný ďalej uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací inštitút nepredstavuje zrážanie časti mzdy na akejsi subjektívnej predstave žalovaného ani na uplatňovaní nároku, ktorý by bol v plnom rozsahu splatený ako tvrdí žalobca. Tento zabezpečovací inštitút bol dojednaný a uzavretý na tu situáciu, že žalobca (dlžník) si svoj záväzok neplní. Žalovaný ďalej uviedol, že prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy sa uhrádzali len splátky a teda žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody už len preto, že žiadne plnenia z neprijateľných podmienok sa na základe tejto dohody neplatili. Podľa vyjadrenia žalovaného žalobca nevyvodzuje neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy zo súhrnu práv a povinností z dohody, teda nevychádza z obsahu dohody. Žalovaný vo svojom vyjadrení taktiež uviedol, že žalobca má možnosť domáhať sa posúdenia platnosti resp. neplatnosti prípadných nekalých ustanovení zmluvy k čomu nie je potrebné určovať za neplatnú dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá je len prostriedkom zabezpečenia a uspokojenia pohľadávky, t.j. slúži na uspokojenie tých nárokov, ktoré nemôžu byť nárokmi z údajných nekalých ustanovení. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť a uplatnil si právo na náhradu trov konania.

Žalovaný sa k veci písomne vyjadril aj podaním zo dňa 31.08.2015 (ktoré bolo zároveň žiadosťou o rozhodnutie v jeho neprítomnosti) keď s poukazom na čl. 1 ods. 2 smernice Rady 93/13/EHS uviedol, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je zaraditeľný v rozsahu, v akom zodpovedá zákonnej úprave pod pojem neprijateľná podmienka. Tento inštitút ako spôsob zabezpečenia záväzkov je prípustný a to aj po novele č. 102/2014 Z.z., ktorou sa doplnil zákon č. 250/2007 Z.z.. Právna úprava výslovne určovala, ktoré spôsoby zabezpečenia záväzkov nie sú prípustné (napr. zabezpečovací prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti) alebo sú prípustné s obmedzeniami (napr. zmluvná pokuta). Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola vo vzťahu k spotrebiteľským vzťahom právne regulovaná, a preto nemôže ísť o neprijateľnú podmienku.

Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavili žalobca, žalovaný a jeho právny zástupca. Žalovaný ako aj jeho právny zástupca ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní podaním zo dňa 31.08.2015, pričom žiadali, aby súd rozhodol v ich neprítomnosti. Preto súd prejednal a rozhodol vec na pojednávaní v neprítomnosti žalobcu, žalovaného a právneho zástupcu žalovaného v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Na nariadenom pojednávaní súd vykonal dokazovanie vyjadrením právneho zástupcu žalobcu ako aj listinnými dôkazmi a to: návrhom na začatie konania, zmluvou o revolvingovom úvere na čl. 7, žiadosťou o vykonanie zrážok zo mzdy čl. 8-10, dohodou o zrážkach zo mzdy čl. 11, odvolaním žalovaného čl.18, vyjadrením žalovaného zo dňa 15.1.2014, vyjadrením žalovaného zo dňa 31.8.2015 a zistil tento skutkový stav:

Žalovaný uzavrel so žalobcom dňa 26.04.2013 na základe žiadosti žalobcu zo dňa 23.04.2013 Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300059242, na základe ktorej poskytol žalovaný (ako veriteľ) žalobcovi (ako dlžníkovi) revolvingový úver s úverovým limitom 1.500,- Eur. V rovnaký deň (návrh žalobcu napísaný dňa 23.04.2013 a akceptovaný žalovaným 26.04.2013) bola uzavretá aj Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka (ďalej len „Dohoda o zrážkach zo mzdy“).

Podľa tretej vety bodu I. Dohody o zrážkach zo mzdy pohľadávky Spoločnosti voči Dlžníkovi zabezpečované touto Dohodou sú tvorené úverom vrátane prípadných všetkých revolvingov poskytnutých Dlžníkovi, príslušenstvom úveru (Revolvingu/ov), prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré Spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči Dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami Spoločnosti voči Dlžníkovi, ktoré vyplynú/ vzniknú na základe alebo v súvislosti so Zmluvou a jej prípadných dodatkov.

Tak zmluva o revolvingovom úvere ako aj Dohoda o zrážkach zo mzdy boli zmluvami formulárovými - vytvorenými žalovaným (veriteľom) na predtlačenom formulári, do ktorého boli len rukou dopísané údaje (v prípade Dohody o zrážkach zo mzdy len číslo úverovej zmluvy, údaje o dlžníkovi, výška pohľadávky, označenie zamestnávateľa, číslo účtu, dátumy a miesto podpisu zmluvy) a odtlačkom pečiatky vyznačené meno obchodného zástupcu žalovaného.

Aj napriek tomu, že žalobca priložil k žalobe ťažko čitateľnú verziu Dohody o zrážkach zo mzdy (vo vzťahu k rukou vyznačeným údajom), na nariadenom pojednávaní predložil súdu k nahliadnutiu čitateľnejšiu verziu, z ktorej súd dokázal identifikovať vyznačené priezvisko žalobcu a výšku úveru. Zároveň súd poznamenáva, že medzi účastníkmi nebolo spornou skutočnosťou, že predložená Dohoda o zrážkach zo mzdy sa týka uvedenej zmluvy o revolvingovom úvere.

Zo žiadostí zo dňa 20.08.2013, 26.11.2013 a 20.11.2013 súd zistil, že týmito žiadosťami žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu (spoločnosť TESLA STROPKOV, a.s.) o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300059242. V žiadosti zo dňa 20.08.2013 žalovaný (veriteľ) žiadal vykonať jednorazovú zrážku zo mzdy žalobcu (dlžníka) vo výške dvojnásobku splátky v sume 160,74 eur a následne v sume 80,37 eur mesačne až do vyrovnania celého dlhu. V žiadostiach zo dňa 20.11.2013 a 26.11.2013 už žiadal zrážať aj denný sankčný úrok z omeškania a vykonať zrážky "vo výške mesačnej splátky, avšak s navýšením splátky o maximálnu možnú čiastku z uvedenej dlžnej sumy spomenutej v druhom odseku tejto žiadosti až do splatenia celej pohľadávky (dlhu)".

Súd právne uzatvára:

Podľa ustanovenia § 551 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 26.04.2013 - ku dňu uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „OZ“) uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 až 4 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak

je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 až 3 a 5 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa ustanovenia § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa ustanovenia § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014 neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby (§ 551 OZ - poznámka), ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

Žalovaný je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetom jeho podnikania (činnosti) poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov. Žalobca je fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetná úverová zmluva, pohľadávka z ktorej je zabezpečená predmetnou Dohodou o zrážkach zo mzdy je preto zmluvou spotrebiteľskou, čo nakoniec nebolo ani medzi účastníkmi sporné (žalovaný nespochybnil žalobcom tvrdený spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu). Preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy vychádzal z všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.) s prihľadnutím na zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"). Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné (cit. ust. § 53 ods. 5 OZ). Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 06.01.2013, sp. zn. 6 M Cdo 9/2012, kde bolo konštatované, že rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje

na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov realite praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka na podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov o strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu.

Citované ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa síce nevyklučuje zabezpečenie pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy, avšak pre takéto zabezpečenie vyžaduje kumulatívne splnenie troch podmienok a to:

- a) dohoda o zrážkach zo mzdy musí byť uzavretá vo forme osobitnej listiny
- b) spotrebiteľ bol poučený o následkoch jej uzavretia
- c) spotrebiteľ mal možnosť túto dohodu odmietnuť

V prejednávanej veci mal súd za preukázané, že síce prvá z uvedených podmienok bola splnená (dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá vo forme osobitnej listiny), avšak zvyšné dve podmienky preukázané neboli. Z obsahu Dohody o zrážkach zo mzdy nie je zrejmé, že by pred jej uzavretím bol žalobca ako spotrebiteľ poučený o následkoch jej uzavretia a ani to, že by mal možnosť túto dohodu odmietnuť. Okrem toho, že to nebolo súčasťou dohody, žalovaný nepredložil súdu ani žiaden iný dôkaz, ktorým by splnenie týchto dvoch podmienok preukazoval. K tomu je nutné poznamenať, že žalovanému a jeho právnenému zástupcovi bolo riadne doručené predvolanie na pojednávanie, kde bolo vykonané dokazovanie a kde mal možnosť tieto skutočnosti preukázať, avšak sami požiadali o rozhodnutie vo veci v ich neprítomnosti. O ustanovení § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a tým aj podmienkach prípustnosti Dohody o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľskom vzťahu pritom musel mať žalovaný vedomosť, nakoľko sám vo svojom písomnom vyjadrení na toto ustanovenie poukázal.

Aj napriek tomu, že predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá pred 01.05.2014, kedy nadobudla účinnosť novela zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorá do tohto zákona zaviedla citované ustanovenie § 5a, je nutné poukázať na to, že toto ustanovenie časovo pôsobí aj na právne vzťahy pred jeho účinnosťou. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ktorým bolo rozhodnuté o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora) sp. zn. 3 M Cdo 12/2014 zo dňa 21.04.2015 cit.: „V preskúmanom prípade je - aj bez vyriešenia otázky, či je opodstatnená námietka generálneho prokurátora o tom, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného (a nie Občianskeho) zákonníka - zrejmé, že ak by najvyšší súd zrušil mimoriadnym dovolaním napadnuté rozsudky a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musel by prvostupňový súd vziať na zreteľ § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom“. Toto konštatovanie sa nevzťahuje len na ustanovenie § 5b ale aj na § 5a ods. 1 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa, kde taktiež absentujú prechodné a záverečné ustanovenia.

Zároveň súd zistil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je ako právny úkon určitá. Podľa jej znenia má síce zabezpečovať pohľadávky zo zmluvy, ktorou je poskytovaný revolvingový úver vo výške 1.500,- Eur, avšak tieto pohľadávky majú byť tvorené úverom vrátane prípadných všetkých revolvingov poskytnutých Dlžníkovi, príslušenstvom úveru (Revolvingu/ov), prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré Spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči Dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami Spoločnosti voči Dlžníkovi, ktoré vyplynú/vzniknú na základe alebo v súvislosti so Zmluvou a jej prípadných dodatkov. Podľa tohto znenia má byť Dohodou o zrážkach zo mzdy zabezpečovaná pohľadávka, ktorú tvoria aj nároky, ktoré nie sú v čase uzatvárania tejto dohody jasné a určité (znenie - "...ďalšie prípadné pohľadávky..."). Spotrebiteľ tak v čase uzatvárania tejto Dohody nemôže vedieť, čo presne bude predmetom prípadných zrážok z jeho mzdy a nemá možnosť sa proti takto uplatneným nárokom brániť. Takéto znenie svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa a navyše spôsobuje absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu pre jeho neurčitosť aj v zmysle § 37 ods. 1 OZ. Na tom nič nemení ani tvrdenie žalovaného, že predmetom zrážok zo mzdy boli len splátky úveru. Znenie predmetnej dohody oprávňuje

žalovaného na zrážky zo mzdy aj vo vzťahu k ďalším nárokom, ktoré dokonca ku dňu uzavretia Dohody o zrážkach zo mzdy nie sú určité.

V tejto súvislosti súd poukazuje aj na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/815/2014 zo dňa 27.01.2015, ktorým krajský súd potvrdil a čo do dôvodov sa plne stotožnil (§ 219 ods. 2 O.s.p.) s rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 7C/119/2014-35 zo dňa 18.06.2014, ktorý konštatoval, že „Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná. Svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobkyne. Pri uzatváraní dohody dlžník spotrebiteľ musí vedieť pohľadávku akého druhu zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške. Suma 600,- eur v bode I. dohody o zrážkach zo mzdy bola uvedená len v súvislosti s označením budúceho poskytnutia úveru na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru. Neurčité bolo aj zmluvné dojednanie v dohode o zrážkach zo mzdy týkajúce sa výšky splátok. Podľa dohody, ak nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, bez ohľadu na dôvod, má byť zrážka v nasledujúcich mesiacoch zvýšená nad dohodnutú sumu. Neurčitosť zmluvného dojednanie o výške zrážok má za následok neplatnosť dohody. Uvedené ustanovenie predstavuje jednostranné neprímerané zvýhodnenie zmluvnej strany veriteľa, ktorý má byť bezpodmienečne uspokojený aj nad dohodnutú výšku mesačnej zrážky. Nepripustné navyšovanie zrážok zo mzdy nad dohodnutú výšku predstavuje obchádzanie náležitosti dohody o výške mesačných zrážok zo mzdy. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že žalobkyňa ako spotrebiteľka mala možnosť odmietnuť zabezpečovací prostriedok poskytovaného úveru vzhľadom na jej výpoveď, ktorá nebola zo strany žalovaného spochybnená. Žalovaný nepreukázal ani skutočnosť, že žalobkyňu poučil o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa preukázala naliehavý právny záujem na požadovanom určení.“

Pokiaľ ide o naliehavý právny záujem na určení neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy žalobcu, tak je potrebné poukázať na to, že spotrebiteľ má naliehavý právny záujem na takomto určení a to z dôvodu, že bez takéhoto určenia by boli vykonávané zrážky zo mzdy žalobcu bez právneho titulu (na základe absolútne neplatného právneho úkonu). Žiadosť o vykonanie takýchto zrážok už žalovaný doručil zamestnávateľovi žalobcu.

Pokiaľ žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že žalobca má možnosť domáhať sa posúdenia platnosti resp. neplatnosti prípadných nekalých ustanovení zmluvy, k čomu nie je potrebné určovať za neplatnú dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá je len prostriedkom zabezpečenia a uspokojenia pohľadávky, t.j. slúži na uspokojenie tých nárokov, ktoré nemôžu byť nárokmi z údajných nekalých ustanovení, súd k tomu opätovne poukazuje na neurčitosť dohody o zrážkach zo mzdy. Dohoda (podľa jej vyššie citovaného znenia) oprávňuje vykonať zrážky zo mzdy aj vo vzťahu k príslušenstvu úveru, zmluvným pokutám, nešpecifikovaným nákladom vzniknutým v súvislosti s vymáhaním pohľadávky a prípadným ďalším vopred neurčiteľným nárokom, ktoré dokonca môžu vzniknúť až v budúcnosti z prípadných dodatkov k zmluve. Pri tak neurčitom rozsahu nárokov, ktoré by v zmysle Dohody o zrážkach zo mzdy mohli byť predmetom zrážok zo mzdy, nie je absolútne možné vylúčiť, že by žalovaný mohol jednostranne vyžadovať od zamestnávateľa žalobcu vykonať aj zrážky zo mzdy ohľadom nárokov plynúcich z neprijateľnej zmluvnej podmienky a tým sa vyhnúť súdnej kontrole neprijateľnosti zmluvných podmienok.

Z uvedených dôvodov súd vyhovel žalobe a určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy v zmluve č. 8300059242 z 26.4.2013, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, je neplatná .

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalobca bol v konaní v celom rozsahu úspešný, a preto mu patrí právo na náhradu trov konania.

Súd preskúmal vyúčtovanie uplatnených trov žalobcu a rozhodol, že žalobca má právo na náhradu trov právneho zastúpenia nasledujúco:

za úkony právnej služby:

1./ prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom zo dňa 10.09.2014 odmena 61,87 Eur + 8,04 Eur režijný paušál 69,91 Eur

2./ písomné podanie - žaloba zo dňa 10.09.2014 odmena 61,87 Eur + 8,04 Eur režijný paušál 69,91 Eur

3./ účasť na pojednávaní dňa 07.09.2015 odmena 64,54 Eur + 8,39 Eur režijný paušál..... 72,93 Eur

DPH (20% z 212,75 Eur) 42,55 Eur

spolu: 255,30 Eur Tarifná odmena je určená podľa § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „AT“) z neurčitej hodnoty veci (predmetom konania bolo určenie neplatnosti právneho úkonu) a to pre úkony v roku 2014 na sumu 61,87 Eur (1/13 z výpočtového základu 804,- Eur) a pre úkon v roku 2015 na sumu 64,54 Eur (1/13 z výpočtového základu 839,- Eur). Režijným paušálom je náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné podľa § 16 ods. 3 AT (pri úkonoch vykonaných v roku 2014 vo výške 8,04 Eur a pri úkone v roku 2015 vo výške 8,39 Eur). Právny zástupca žalobcu je preukázateľne platiteľom dane z pridanej hodnoty (predložil osvedčenie o registrácii pre daň z pridanej hodnoty), a preto sa mu zvyšuje odmena a náhrady v zmysle § 18 ods. 3 AT o 20% DPH. Súd žalobcovi nepriznal náhradu za vyúčtovaný úkon právnej služby označený ako "návrh na predbežné opatrenie" z dôvodu, že nešlo o samostatný úkon právnej služby ale o úkon, ktorý bol súčasťou žaloby, za ktorú súd žalobcovi priznal plnú náhradu.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, advokáta vedený vo VÚB Prešov, č.ú.: R. v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku v súlade s ustanovením § 149 ods. 1 O.s.p..

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 ods. 1 O.s.p.).